

СТРАДАЊЕ МОЈЕ ПОРОДИЦЕ

Небојша Вукајловић

In memoriam

УДК 929.5:343.819.5

COBISS.RS-ID 141272833

DOI 10.7251/TOP2410223V

„Рођен сам 24. августа 1942. године у Лакташима. Отац ми се звао Љубомир (рођ. 1920), а мајка Невенка (рођ. 1920). Живјели смо у селу Јаблан Козарски, који је био насељен српским живљем, док је у селу Јаблан Трнски живио хрватски живаљ. Мој отац је имао два брата, сестру и оца, а мајка му је била умрла прије почетка рата, док је моја мајка имала двије сестре, оца и мајку. Моји родитељи су се вјенчали 1941. године. Бавили су се пољопривредом. Мајчини родитељи су се звали Анка и Обрад а сестре Десанка и Босиљка. Очев отац Петар је заклан у селу Пријаковци код Бање Луке, а очев брат Душан је завршио у неком логору у Аустрији, околина Беча, док је његов брат Ратомир преживио рат. Иза Душана остала је супруга и двоје дјеце.

За вријеме Треће непријатељске офанзиве мој отац се придружио партизанима. Мајка је имала његову споменицу о учешћу у Другом свјетском рату. Обоје су заробљени у Козарској офанзиви. Мајка је тада била трудна са мном. Плакала је због судбине која ју је затекла у осмом мјесецу трудноће. Завршила је у логору Јасеновац, гдје су раздвајали мушкарце од жена. Видјевши је да плаче, пришао јој је усташки официр Марић, који је прије рата радио као судија у Дервенти, и обећао да ће је спасити. Довезен је фијакер са јастуцима и двије жене су послали са њом да јој могу помоћи у случају да почне да се порађа. Предали су моју мајку једном гостионичару ког је мој дјед познавао из аустроугарске војске. Једна Хрватица је хтјела моју мајку заклати, а један муслиман ју је хтио бацити у Саву али нису успјели. Мој дјед је дошао из Лакташа по њу и она је остала са својим родитељима у Лакташима. Није хтјела да се врати у своје село, Јаблан Козарски, док се отац не врати из рата.

Моја фотографија у јастучићу из 1942. године начињена је и послана у логор Јасеновац са жељом да се отац радује кад ме види али нисмо сазнали да ли је то примио и да ли ме је икада видео... то нико не зна!

Послије рата смо сазнали о страдању оца: један човјек је видео тај тренутак када су ми убили оца. Везали су му руке и ноге, свезали га за коња и на тај начин су га коњи растргли.

Моја мајка је изгубила живце од тих страха у логору. Стриц ју је после рата водио да се лијечи. Умрла је 1978. године у Бањој Луци.

Дјед Петар убијен је на најзвјерскији начин. Мртвог су га ставили да сједи у раку, ставили му флашу, одсјекли полни орган, провукли кроз језик. Ово нам је испричао стриц Ратомир. Ово није јединствен случај, чуо сам да се то дешавало и код других. Татина сестра Драгиња остала је жива¹.

– Љубомир (Петар) Вукајловић, приватна архива –

1 Свједочење Небојше Вукајловића, 27. јун 2016. године, Збирка ЈУСП Доња Градина, рег. 1/16, фасц. 5, док. 2; Напомена уредништва: сјећање је написано према успоменама Небојшине мајке.

*- Небојша Вукајловић у јастучићу, фотографија
послата оцу у логор Јасеновац, приватна архива -*

* * *

Nebojša Vukajlović's testimony about the suffering of his family provides a written and photo contribution to preserving the memory of the victims of the Ustasha crime of genocide in the Independent State of Croatia. His father Ljubomir was murdered in the Jasenovac Concentration Camp system. The author of the text provides information about his family that is important for researching and documenting the Ustasha crime of genocide in the Independent State of Croatia, using photos from the family archives.